

σίας παράδοσις τῆς πόλεως καὶ προέτρεψεν αὐτοὺς νὰ προλάβωσι σφζόμενοι. Οἱ δέ, ἀκούσαντες τὴν συμβουλὴν, ἐπανῆλθον εἰς τὴν Ἀττικὴν. Οὐδὲν ἦττον οἱ Ἐρετριεῖς ἀντέστησαν ἐπὶ τινὰς ἡμέρας, ἐπαγαγόντες οὐ μικρὰν εἰς τοὺς πολεμίους φθορὰν ἄλλὰ τελευταῖον δύο τῶν ἐγκρίτων πολιτῶν, Εὐφορβος ὁ Ἀλκιμάχου καὶ Φίλαγρος ὁ Κυνέου, παρέδωκαν τῶντι διὰ προδοσίας τὴν Ἐρέτριαν εἰς τοὺς Πέρσας, οἵτινες, κατὰ τὸ σύνθηδες, ἐνέπρησαν τὰ ἱερὰ αὐτῆς καὶ ἠνδραποδίσαντο τοὺς κατοίκους. Μὴ ἐκλάβωμεν ὅμως καὶ ἐνταῦθα κατὰ γράμμα τὴν θρυλουμένην παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἐντελῆ τῆς χώρας ἐρήμωσιν. Ὅτι πολλοὶ ἀπήχθησαν αἰχμάλωτοι, εἶναι ἀναμφίβολον. Ἀλλὰ παρεκτός ὅτι οἱ Πέρσαι ἐφείσθησαν τῶν προδοτῶν καὶ ἐβράβευσαν αὐτοὺς, μετὰ δέκα ἔτη οἱ Ἐρετριεῖς συγκαταλέγονται μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων ὅσοι ἀντέστησαν εἰς τὸν Ξέρξην ὥστε ἢ ἐπὶ τῆς καταστροφῆς διεσώθησαν τινὲς τῶν κατοίκων ἢ ἐν τῷ μεταξὺ ἐπῆλθον νέοι ἔποικοι.

Ὁ Δᾶτις λοιπὸν ἐξεπλήρωσε τοιοῦτοτρόπως τὴν μίαν τῶν δύο ρητῶν ἐντολῶν τὰς ὁποίας εἶχε λάβει, ὁ δὲ στρατὸς αὐτοῦ σεμνυνόμενος εὐλόγως ἐπὶ τῷ πρώτῳ κατορθώματι εἶχε βεβαίως τὴν πεποιθήσιν ὅτι ἐντὸς ὀλίγου θέλει ἐκτελέσει καὶ τὸ ἕτερον. Μετὰ τινῶν ἡμερῶν ἀνάπαισιν ἐν Ἐρετρίᾳ, καὶ ἀφοῦ οἱ νεωστὶ γενόμενοι αἰχμάλωτοι μετεκομίσθησαν καὶ ἠσφαλίσθησαν εἰς τὴν νῆσον Αἰγίλειαν, ὁ στρατὸς οὗτος ἀπεβιβάσθη εἰς τὸν περίφημον λιμένα τοῦ Μαραθῶνος, κατὰ συμβουλὴν τοῦ Ἴππίου, ὅστις εἰκοσὶν ὄλα ἔτη ἀπὸ τῆς ἐξώσεως διατελέσας μακρὰν τῆς πατρίδος ἐπάτησεν ἤδη αὐθις τὸ ἱερὸν αὐτῆς ἔδαφος, ὑπὸ ἀλλοφύλων, ὑπὸ πολεμίων, ὑπὸ βαρβάρων καταγόμενος. Τεσσαράκοντα καὶ ἑπτὰ ἔτη εἶχον παρέλθει ἀφ' ἧς ἐποχῆς, νέος ἔτι ὢν, εἶχε μετὰ τοῦ πατρὸς Πεισιστράτου διαπεράσει, ὡς καὶ ἤδη, ἀπὸ τῆς Ἐρετρίας εἰς Μαραθῶνα. Ὁ στρατὸς τὸν ὁποῖον τότε ἦγεν ὁ Πεισίστρατος ἦτο ἀσυγκρίτως λόγῳ μικρότερος τοῦ στρατοῦ δι' οὗ ἤδη ὑπεστηρίζετο ὁ υἱὸς αὐτοῦ καὶ ὅμως εἶχεν ἀρχέσει, ἵνα κατατροπώσῃ τοὺς διαιρεθέντας καὶ ἀθυμήσαντας πολίτας καὶ φέρῃ ἐν θριάμβῳ τὸν τύραννον εἰς Ἀθήνας. Πῶς ἦτο ἄρα δυνατόν νὰ ἀμφιβάλλῃ ὁ Ἴππίας περὶ τῆς ἐπιτυχούς ἐκβάσεως τοῦ προκειμένου ἀγῶνος; Ἀλλ' ἀμφέβαλλεν ὄνειρον φρικτὸν εἶχε παραστήσει εἰς τὴν τεταραγμένην αὐτοῦ φαντασίαν αὐτὸν ἀσεβοῦντα τὴν ἐσχάτην πρὸς τὴν ἰδίαν μητέρα ἀσέβειαν καὶ ἠγωνίζετο μὲν νὰ ἐρμηνεύσῃ ὑπὲρ ἑαυτοῦ τὸ ὄνειρον, σημεῖα ὅμως δεινὰ ἕτερα ἐβασάνιζον τὴν συνειδήσιν τοῦ μητρολοίου, ὅστις μετ' ὀλίγον ἔμελλε, διὰ πείρας πικρᾶς, νὰ διδαχθῇ ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι, εἰς οὓς ἤροχτο νὰ ἐπιβάλλῃ ἑαυτὸν διὰ ξένων, ἦτο λαὸς ὄλως διάφορος τῶν Ἀθηναίων, ὧν ἠρξέ ποτε ὁ πατὴρ αὐτοῦ.

Ἡ κοινωνικὴ καὶ πολιτικὴ μεταρρύθμισις τῆς ὁποίας ὁ Σόλων ἔθετο τὰ θεμέλια πρὸ μιᾶς ἑκατονταετηρίδος ἀπῆται καιρὸν τινὰ ἵνα παραγάγῃ ἅπαντας τοὺς καρποὺς αὐτῆς. Ἡ μεταρρύθμισις αὕτη εἶχε σκοπὸν νὰ περιποιήσῃ εἰς τὴν μεγάλην τῶν Ἀθηναίων ὁμάδα τρία ἀγαθὰ, ὧν πρότερον ἐστεροῦντο τὴν προσωπικὴν ἐλευθερίαν, τὴν ὑλικὴν εὐημερίαν καὶ τὴν εἰς τὰ πράγματα μετοχὴν, ἵνα, διὰ τῆς κοινῆς τῶν δυνάμεων τούτων ἐνεργείας, καταστήσῃ μὲν εἰς πάντας τοὺς πολίτας ἀγαπητὴν τὴν ἀνεξαρτησίαν, καταστήσῃ δὲ δυνατὴν τὴν ὑπὲρ αὐτῆς ἄμυναν. Ἀλλ' ἐκ πρώτης ἀφετηρίας ὁ Σόλων δὲν ἠδυνήθη νὰ δώσῃ εἰς τοὺς πολίτας εἰμὴ τὴν προσωπικὴν ἐλευθερίαν. Ἡ εὐπορία δὲν ἠδύνατο τὰ ἐπέλθῃ εἰμὴ δι' ἐργασίας κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦττον μακρᾶς. Ὁ νομοθέτης παρεσκεύασε καὶ διηνοκλόνηεν αὐτήν, προστατεύσας τὴν τέχνην, ἐμψυχώσας τὴν ἐμπορίαν, ὀρίσας ὑγιειντέρας ἀρχὰς ἀστικοῦ δικαίου ἄλλὰ κλειότερον δὲν ἐξηροτάτο ἀπὸ αὐτὸν νὰ πράξῃ. Ἔργον τῶν πολιτῶν ἦτο νὰ ὠφελήθωσιν ἐκ τῶν εὐεργετη-